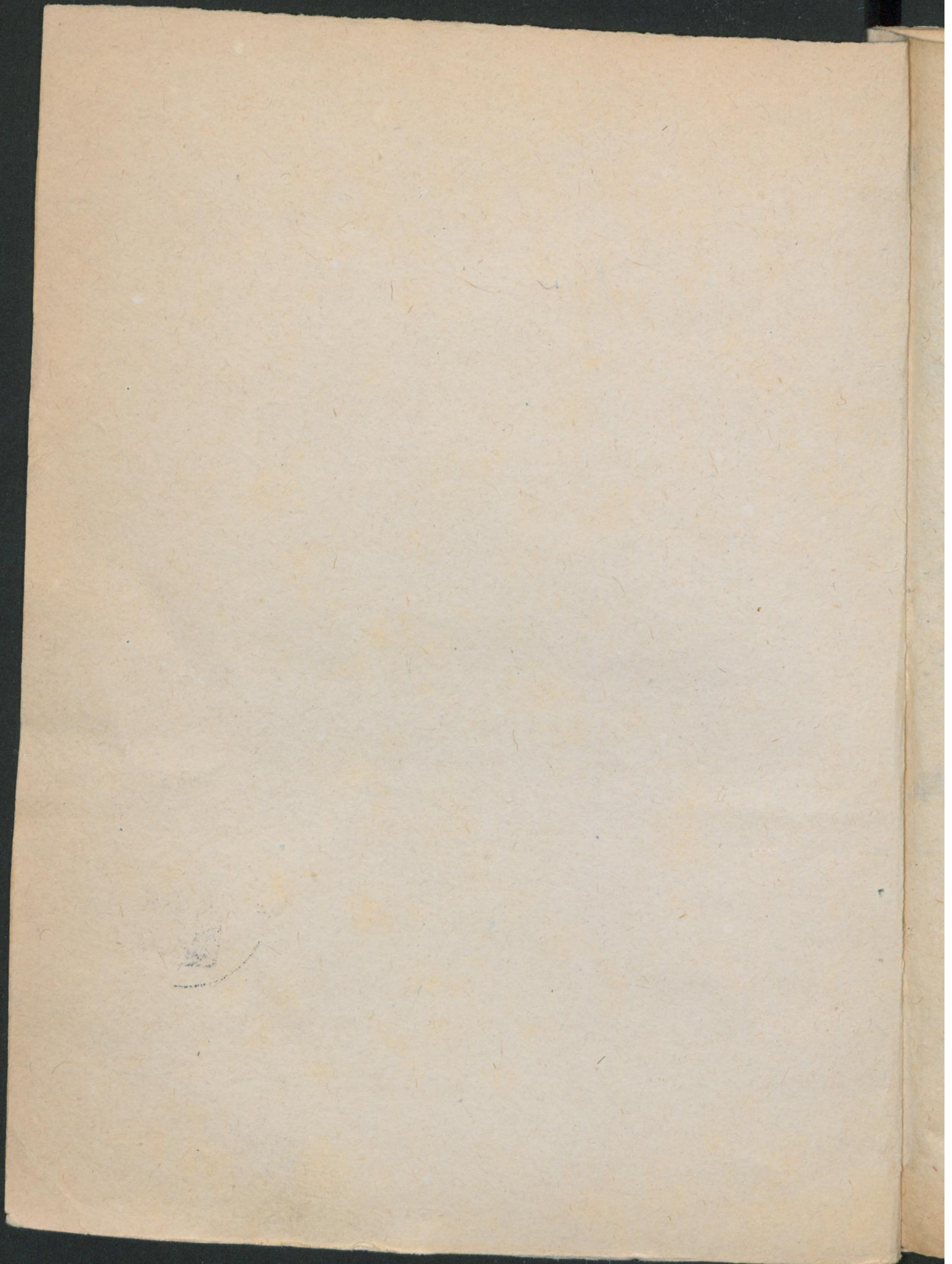

CALPE;

SIVE

Illustris ac memorabilis

VICTORIAE

IN FRETO GADITANO,

Ductu Nobilissimi fortissimiq; Viri

IACOBI HEEMSKERCKII;

Illustrissimorum & Potentissimorum

ORDINVM GENERALIVM

Provinciarum Belgij fœderatarum

STOLARCHÆ,

XXV die Aprilis partæ,

brevis descriptio:

Auctore

BONAVENTVRA VVLCANIO.

LVGDVNI BATAVORVM,

Excudit Thomas Basson.

ANNO M.D.CVII.

Ad Nobilissimos Amplissimosq; Viros

ADRIANVM A MATHENES
Dominum in Mathenes & Opmeer,
Consilij Status Fœderatarum Belgij Provinciarum,
Consiliarium;

ET

CORNELIVM VANDER MYLE,
Illustrissimo principi Mauritio à Nassou
à Consilijs:

Curatores Academiæ
Leidensis.

Dominos plurimum colendos.

EPIGRAMMA

BONAVENTVRÆ VVLCANII.

NOn bene ſcribuntur, nec mirum, carmina vati
Cui labor & ſenium languida membra gravant,
At mihi, cui meliora favor dedit otia veſter,
Forte novas vires, ingeniumq́; dabit.
Fallor, Apollineo aut mihi pectus ab igne caleſcit,
Et vigor in fibras, qui fuit ante, redit.
En, Batavos celebrare audet mea Muſa triumphos,
Claraque in Herculeo parta trophæa freto.
Fors erit alma brevi cantemus vt otia Pacis,
Ad quam ſtrata armis plana patensq́; via eſt.

CALPES

CALPES

PROSOPOPOEIA

BAttavicos Calpe dum ſpectat Nympha triumphos,
Littoraq; Hiſpanis ſparſa cadaveribus;
Incenſaſq; videt, vel merſas æquore puppes,
Quæ nuper terror totius orbis erant:
Olim, inquit, regis Roderici inſana libido,
Me ſimul, & totam perdidit Heſperiam.
Quàm vereor, regis ne immania facta Philippi,
In nova nos iterum damna necemq; trahant.

VICTO

VICTORIÆ
IN FRETO GADITANO
DESCRIPTIO.

Vid fœderatæ Belgij provinciæ
Causâ bonâ, & favore fretæ Numinis
Ductu fideli Principis Mauritij
Tot iam per annos laude dignum gesserint;
Et quas tulêre Ibero ab hoste adoreas,
Cecinere multi; Fama quæ terrâ & mari
Per utriusque sparsit orbis angulos,
Miraculo futura seclis posteris.
Ast vltima hæc, Colophonis obtinens vicem,
Virtute parta Heemskerckij victoria,
Gades vbi & Fretum Herculi cognomine
Disterminare Europam ab Afris cernitur,
Dignissima est quâ concinendâ Musicus
Se Belgicorum exerceat vatum chorus.
Quam dum celebro versibus gratans meis,
Faveto Musa, nec senem me despice,
Cui carus olim, ver agens meum, fui.

Est

St Bæticæ procul ultimis in finibus
Vrbs, Gaditani in faucibus Freti ſita,
Priſcis vocata Calpe; Afri Gibraltaram
Dixêre, quando parte ab illa Hiſpaniam
A Iuliano proditam, ob regis ſcelus,
Notamq; turpem ſtupri inuſtam filiæ,
Invaſit & ſibi ſubdidit gens Punica.
Ad vrbis oram, parte quâ Oceanus pater
Miſcere ſe Tyrrhenico properans mari,
Lunę in modum bicornis efficit Sinum,
Spumante Moles tunſa ſemper ſtat ſalo
Freto Herculis ſimul, imperanſq; navibus
Hàc commeantibus Adriaticum in mare.
Hiſpanica hoc conſederat claſſis ſinu,
Magnum minans Batavicis rebus malum.
Cui obvians Heemskerckius periculo
Claſſis magiſter Ordinum Generalium
Quos unierunt arctiora fœdera;
Vires Iberûm Regis ardens frangere,
Factisque famam heroicis extendere,
Certus mori pro patriâ, vel vincere,
In Gaditani anguſtiam invectus freti,
Hoſtile conſpicatur agmen navium,

Pup-

Puppesq́; celsas instar altarum arcium,
Stantes reductiore Calpes in sinu.
Mox ergo votis nuncupatis Numini,
Et præmijs ingentibus animans suos,
Qui puppe signum ex hosticâ revulserint,
Suum ipse puppe in editâ signum locat,
Clavisq́; figit vndequaque tenacibus,
Vt abripi sine cæde maximâ haud queat.
Sic hostium in prætoriam navim ruit
Nave vnicâ Lambertidæ iunctâ sibi,
Vicarioq́; mandat Alterassio,
Vt alteram sociatam habens puppim suæ,
Prætoriæ vicariam hosticæ involet.
Binæq́ue deinde singulas sibi legant
Ex hosticis, vt res feret, biremibus,
Et fortiter Bataviceq́; rem gerant.
Illi parati iussa mox capessere
Magno feruntur hostium in classem impetu.
Sed en, repente (proh dolor) globus igneus
Prætoria hostis e biremi provolans
Femur sinistrum Heemskerckij & vitam abstulit.
Nihilo interim se segnius socij gerunt,
Trucemq́ue in hostem dimicant acerrimè

Suc-

Succensa grandi amore laudis pectora:
Sunt præmiorum ingentium quos sponsio,
Quæ fortitudinem efficax est insitam
Exsuscitare, animisq́ue calcar addere,
Audaciores fortioresq́ue efficit.
Vitæ suæ qui mille per discrimina
E puppe signum detrahunt prætoria,
Nostroq́; dant victoriæ spem militi.
Dîj quanta pugna, quantus hîc labor viris.
Tormenta quum displosa vtrinque grandia
Ferri igneos iaculantia assidue globos
In frustra puppes hinc & inde dissecant,
Et glandium vis, densæ ad instar grandinis,
Armata corpora militum transverberat.
Dum vir virum sibi quisque, quem cædat, legit.
Mox inde casu quopiam noto haud satis
Prætoriam flamma hostium puppem occupat
Incendioq́ue miscet atroci omnia;
Ignisq́ue pastus sulphure & picis dape
Immane quantum fertur arduum in æthera.
Non AEthna tales, aut furens Vesuvius
Iaculatur ignes e suis crateribus,
Latè favillis obtegens tetris agros.

Ardere

Ardere cælum, ardere & vndas diceres,
Ardere Calpen, & recurva littora.
Proh quantus eiulatus, & clamor virûm
Nil profuturis implet aëra planctibus,
Dum flamma miseros sorbet, aut vorax salum.
Magister ipse classis hîc Hispanicæ
Belgis satis superque notus Davila
Miseranda fit flagrantis Orci victima,
Natumq; par acerbitas fati abstulit.
At iam furente per fretum vi flammeâ,
Batavicas etiam illa corripit rates;
Multiq; res negotij nautis fuit
(Tamen favente prosperata Numine)
Incendium lymphà obrutum restinguere.
Ergo ingruente Vespero, receptui
Canens Batava classis. amisso, heu, duce,
Noctem peregit illam in anchoris cubans,
Puppesq; quassas, & refecit corpora.
At posterus lucescere vt cœpit dies,
Eadem vnde se receperat petit loca
Quum sparsa ad oram littoris cadavera
Et conspicantur hostium ambustas rates
Fluitare per fretum, omnibus vacuas viris.

Nul-

Nullamq; iam superesse tot de navibus
Quæ Nerei sulcare possit æquora.
Mox persolutis gratijs meritis Deo,
Classem Batava gens reduxit integram,
Vno ore menteq; concinens epinicia.
Ast Te, Stolarcha Heemskerke, cui memorabilis
Debetur ista, post Deum, victoria,
Pro patriæ salute non dubio mori,
Vivace penna Fama in æthera evehet;
Tuque ob paratam adoream Herculeo in freto,
Batauicus vocabere æternùm Hercules;
Tholoq; fixa trophæa sublimi tua,
Amstelrodâma in vrbe, Pluti regiâ,
Quæ cive tanto illustrior multo cluit,
Et hæc, & ætas omnis admirabitur.

FINIS.

Nu
Qu
Mo
Cla
Vn
Aft
De
Pro
Viv
Tu
Bat
Th
Am
Qu
Et l